

Cyprus – juh

dôležité informácie

ROZLOHA	5 896 km ²
OBYVATEĽSTVO	923 tisíc
HLAVNÉ MESTO	Nikózia (okolo 309 tisíc obyvateľov)
ŠTÁTNE ZRIADENIE	republika
ÚZEMNÉ ČLENENIE	6 dištriktov
JAZYK	prvým jazykom na juhu Cypru je gréčtina a druhým oficiálnym jazykom, ktorý sa bežne používa je angličtina. Všetky nápisy, väčšina jedálnych lístkov i ďalšie tlačoviny sú preložené prinajmenšom do angličtiny. Čoraz častejšie počuť i nemčinu, ale každého. Aj na severe sa hovorí okrem turečtiny väčšinou po anglicky alebo nemecky.
NÁBOŽENSTVO	89,2 % ortodoxní, 2,9 % katolíci a iné

Doklady a vízum

Občania SR potrebujú na cesty na Južný Cyprus platný cestovný pas alebo občiansky preukaz. Podmienkou je, aby bol váš cestovný pas alebo občiansky preukaz platný počas celého pobytu. Vodiči môžu od 1.5.2004 používať platný národný vodičský preukaz, medzinárodný vodičský preukaz už nebude miestnymi i orgánmi vyžadovaný. Naďalej je požadovaný technický preukaz a zelená karta, ako doklad o poistení vozidla.

UPOZORNENIE: V zmysle nariadenia EÚ od 26.06.2012 musí mať každé dieťa vystavený samostatný cestovný pas! Zápis dieťaťa v pase rodiča už nebude akceptovaný. Zvieratá musia byť vybavené medzinárodným očkovacím preukazom. Cestujúci nesie plnú zodpovednosť za dodržanie aktuálnych pasových a colných predpisov pri cestách do zahraničia.

Poznámka: Severný Cyprus: Cestovný pas, ktorý je na cestu na severný Cyprus nevyhnutný, musí mať platnosť aspoň šesť mesiacov. Pečiatku severného Cypru by ste si mali dať na osobitný vkladací list, inak by ste s tým pasom už nemohli cestovať do Grécka či Cyperskej republiky. Prichádza sa takmer vždy cez Turecko, informácie poskytujú cestovné kancelárie. Navštíviť južný Cyprus zo severného je v niektorých obdobiach nemožné, niekedy je to cestovným kanceláriám povolené.

Colné predpisy

Platia predpisy EÚ, pri prevoze tovaru cez vnútornú hranicu EÚ sa vykonáva colná kontrola len v prípade, že colné orgány majú informácie o pašovaní zakázaného tovaru.

Poistenie

V prípade ambulantného ošetrovania, resp. za dodané lieky môže od Vás miestny lekár žiadať úhradu v hotovosti. Účty a potvrdenky si starostlivo uschovajte ako doklad pre poisťovňu za účelom ich preplatenia po Vašom návrate na Slovensko.

Pri poistnej udalosti kontaktujte bezodkladne asistenčnú službu podľa poistných podmienok Vášho poisťovateľa.

Očkovanie a zdravotnícka starostlivosť

V rámci bežnej turistickej návštevy nie je predpísané žiadne povinné očkovanie. Možné zdravotné riziká konzultujte so svojím lekárom. Nezabudnite si zobrať lieky, ktoré pravidelne užívate. Častým zdravotným problémom v zahraničí sú problémy zažívacieho traktu. Aby ste sa týmto problémom vyhli, odporúčame nikde

nepiť miestnu vodu (ani na izbách) a vodu si kupovať vo fľašiach. Zažívacie problémy môže spôsobiť aj striedanie vysokých teplôt a chladného prostredia.

V rôznom období a lokalitách sa môže vyskytovať väčšie množstvo komárov, preto odporúčame klientom vybaviť sa repelentom, sprejom proti hmyzu, prípadne elektrickými odpudzovačmi komárov. Nezabudnite si vziať so sebou prípravky pre prípad poštípania hmyzom napr. Fenistil gél. Mačky sú na Cypre veľmi obľúbenými, voľne sa pohybujúcimi domácimi zvieratami, často ich chovajú priamo v hotelových areáloch.

Miestna mena

Menovou jednotkou na južnom Cypre je 1 EUR = 100 centov. Medzinárodné kreditné karty sú bežne akceptované. Vo väčších mestách a letoviskách sú k dispozícii i bankomaty 24 hodín denne.

Časový posun

Počas letného času: +1 hod. (Slovensko 12:00 hod – Cyprus 13:00hod.)

Počas zimného času: +1 hod. (Slovensko 12:00 hod – Cyprus 13:00 hod.)

Podnebie a klíma

Cyprus sa po celý rok pýši slnečnou oblohou a nízkou vlhkosťou. Slnečných dní je 340 (na pobreží). Cyprus môžeme odporúčať ako výhodný na dovolenku po celý rok. V júli a auguste miernia vánky od mora teplotu na pobreží (32°C), napriek tomu teplomer v Nikózii dosahuje teploty 38°C. Za najteplejšie sa považujú mesiace júl a august s priemernými dennými teplotami 37 °C. Pohorie Troodos je o niečo chladnejšie a sviežejšie, aj preto obyvatelia hlavného mesta počas horúcich letných dní rýchlo idú na pobreží alebo do oblasti Troodos. Pomerne chladno a daždivo je tu len v januári a februári. V januári a februári sa objavuje sneh v pohorí Troodos - je ho väčšinou dostatok, aby sa na ňom dalo lyžovať. V období medzi októbrom a februárom sa objavuje dážď, ale stále je veľmi slnečno a more zostáva teplé na kúpanie.

Pláže

Na Cypre nájdete množstvo pláží rôzneho charakteru. Biele pieskové pláže, ktoré sa tiahnu od Famagusty cez letoviská Protaras a Aya Napa, štrkovo-piesčité zálivy v oblasti Larnaky, až po menšie pieskové lagúny obohrané skalnými bariérami, typickými pre oblasť Limassolu a Paphosu. Opaľovanie „hore bez“ je v turistických strediskách bežne akceptované.

Voda a jedlo

Pre cyperskú kuchyňu sú charakteristické grécke a orientálne prvky, no v decentnej forme. Nehýri sa cesnakom, ani olivovým olejom, ani cukrom. Typické sú čerstvé šaláty, pečené či grilované mäso a zeleninové nákypy. Špeciálne typy: houmous (cicerový krém), tachini (sezamový krém), talattouri (ako tsatsiki, jogurt s kúskami uhoriek a troškou cesnaku), koupepia (vínne listy plnené mletým mäsom alebo ryžou), taramosalata (ružový ikrový krém), halloumi (ovčí syr, vynikajúci je grilovaný alebo fritovaný), afelia (mäso s cibuľou marinované v červenom víne s koriandrom), kleftiko (mäkké jahňacie z pece), moussaka (nákyp s ľuľkom, zemiakmi a mletým mäsom), šeftaliá (klobásky z komory), tavas (jahňacie alebo hovädzie varené v hlinenom hrnci), baklava (pečivo z lístkového cesta s orechmi), lokmades (fritované guľôčky cesta s medom). Nesmieme zabudnúť ani na meze, čo je malá porcia jedla, niečo ako predkrm či chuťovka k vínu. Práve z nej sa postupne vyvinula družná cyperská hostina. Dnešné meze-des predstavujú 20 - 30 chodov a sú najlepšou príležitosťou ochutnať takmer zo všetkého. Dlhé hodiny nosia na stôl mištičky a tanieriky s dobrotami, z ktorých si nabera každý sám. K tomu sa pijú prevažne suché, veľmi zdravé cyperské vína. O dobré trávenie dbá brandy, prípadne ako víno dezertné, tradične sladké Commandaria. Rolu aperitívu či predelu medzi jedlami zvládne odporúčaný cyperský národný nápoj Brandy Sour. Mixuje sa z limetkového sirupu, angostury a sódy, osvieži a povzbudí. K dispozícii je i nám bežné pivo, ktoré na ostrov dovážajú. Dobrá tuhá cyperská káva sa podáva v maličkých šálkach s kávovou usadeninou; objednáva sa skéto (bez cukru), métrio(stredne sladká) alebo glikó (sladká).

Prepitné

Zvyčajne 10% z ceny konzumácie. Nízkym prepitným urazíte skôr než nijakým. Uznanie sa prejavuje v reštaurácii (zaokrúhliť účet zhruba o 10 %), v hoteli (nosič, chyžná), alebo tomu, kto požičiava kľúče od kostola.

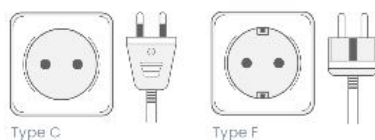
Tipy na nákup

Za obľúbené suveníry sa pokladajú výrobky z kože, tkané práce, výšivky, keramika, šperky a cyperské liehoviny. Napriek blízkosti Orientu sa cena tovaru nezjednáva. Tzv. "cyperský med" je špecialita vyrábaná v Georskipou pri Paphose ale dostanete ho v obchodoch po celom ostrove. Nikdy mu nehovorte "turecký med," ale používajte jeho grécky názov Loukoumi. Vhodným suvenírom sú tiež olivy alebo vákuovo balený typický syr Halloumi, ktorý je najlepší grilovaný. Z mnohých druhov vín a alkoholických nápojov, ktoré sa na Cypre vyrábajú, by ste si mohli vybrať napríklad sladké červené víno Commandaria (obdoba portského vína alebo cherry). V mnohých obchodoch akceptujú kreditné karty.

Elektrická energia

220 V, 50 Hz - anglický štýl, striedavý prúd. Zásuvky nie sú štandardné a nie sú zhodné so zásuvkami používanými na Slovensku, sú trojpólové a budete potrebovať adaptér. Zapožičanie adaptéra na recepcii je možné, prípadne si ho môžete si ho zakúpiť v každom supermarkete (cena cca 2 EUR).

Internet a telefonovanie

Zo Slovenska na Cyprus je nutné vytočiť predvoľbu 00357 + predvoľba mesta + číslo volaného. Z Cypru na Slovensko je nutné vytočiť predvoľbu 00421 + predvoľba mesta + číslo volaného. Užitočné telefónne čísla: Polícia - 112 / 119

Fotografovanie a filmovanie

Vojenské zariadenia - no predovšetkým Zelená línia - sa fotografovať nesmú. Fotenie zavše odmietnu aj kňazi - popi, mníši a mníšky. Aj pred fotografovaním iných ľudí by ste si vždy mali vyžiadať ich súhlas, hoci len gestikuláciou. Pokiaľ ide o múzeá, informujte sa v pokladni, lebo treba špeciálne povolenie. Rovnako postupujte v kostoloch, mešitách a kláštoroch.

Bezpečnosť a kriminalita

Cyprus je pokladaný za veľmi bezpečnú krajinu, kde sa nekradne ani neobťažuje. Ženy môžu cestovať i samy (komplimenty, ktoré sú južanom vlastné, prirodzene, dostanú). Stratu či krádež treba nahlásiť miestnej polícii. Na Cypre je stále tak nízka kriminalita, že tých pár lúpeží, ku ktorým tu občas dôjde, sa vždy dostanú na stránky miestnej tlače. K násilným činom dochádza väčšinou len v oblasti Agia Napa - keď sa tu pobijú opilci. Cyperčania sú väčšinou veľmi čestní, čo však nemusí platiť o ostatných turistoch a prisťahovalcoch. Odporúča sa preto dbať na to, aby ste zamykali automobil a peniaze, doklady a šperky si uschovali v hotelovom sejfe.

Výlety

PAPHOS

(Pafos) predstavuje harmonické spojenie prírody a vzácnych historických pamiatok, je to mesto ktoré odporúčame navštíviť každému. Na tomto výlete prejdete celé južné pobrežie ostrova, cez druhé najväčšie mesto Limassol. Tu môžete navštíviť vinársky závod s ochutnávkou cyperských vín a brandy s možnosťou nákupu

všetkých výrobkov. V Kourion - kedysi jeden z najmocnejších mestských štátov Cypru navštívite grécko-rímske divadlo, kde sa dodnes hrajú gréckej tragédie a Shakespearova dráma. Z Kourion pokračujte do Pafosu. Po príchode do dolnej časti mesta, si pozrite katakomby Sv. Solomona a stĺp Apoštola Pavla pri kostole Sv. Kyriaki. Pafoské mozaiky sú bezpochyby najkrajšími svojho druhu vo východnom stredomorí (od 80-tych rokov zaradené do zoznamu UNESCO), ktoré nájdete v archeologickom parku. Odporúčame prechádzku okolo rybárskeho prístavu k Pafoskej pevnosti alebo obed v reštaurácii v prístave. Na spiatocnej ceste z Pafosu môžete obdivovať romantické miesto Petra Tou Romiou, kde sa podľa legendy zrodila z morskej peny Afrodita, grécka bohyňa lásky a krásy.

TROODOS – KYKKOS

Vydajte sa na návštevu klenotu Cypru na pohorie Troodos, ktorý tvorí asi jednu tretinu z rozlohy ostrova. Zastavte sa vo vinohradníckej dedinke Lani, kde bude krátka prechádzka úzkymi uličkami, ochutnáte tu miestnu pálenku Zivania a dezertné červené víno Commandaria. Z dedinky pokračujte do vyšších svahov Troodos, blízko najvyššej hory Olympos. Odtiaľ potom už klesáme nižšie k najväčšiemu a najbohatšiemu kláštoru Kykkos, ten iste upúta vašu pozornosť. S prehliadkou kláštora je spojená i návšteva hrobky prvého prezidenta Cyperskej republiky, arcibiskupa Makária III. - miesto sa nazýva Throne. Obedovať je možné v reštaurácii blízko kláštora. Cesta cez hornaté vnútrozemie vás potom dovedie späť.

NIKÓZIA

Tento výlet vás zavedie z pobrežia do vnútrozemia, do hlavného mesta Cypru, Nikózie/Lefkosia, ktoré bolo vybudované v miestach kde za starých čias existoval jeden z najväčších mestských štátov Ledra. Tu môžete navštíviť stredisko remeselnej výroby, katedrálu S. Jána Evangelistu, Byzantské múzeum ikon a Archeologické múzeum (najbohatšia kolekcia archeologických nálezov z Cypru od doby neolitu po byzantské obdobie). Pôjdeme aj okolo stredovekých mestských hradieb postavených Benátčanmi, okolo Famagustskej brány, "Sochy Slobody" a arcibiskupského paláca. V centre hlavného mesta bude voľný čas na nákupy, prechádzku a občerstvenie.

V mieste pobytu Vám ponúkame možnosť zakúpiť si atraktívne fakultatívne výlety sprostredkované delegátom CK, ktorý Vám poskytne podrobné informácie.

- Famagusta/Salamis/Mesto duchov/Varosa – Cena cca 50 EUR / dospelá osoba, 30 EUR / dieťa do 12 rokov.
- Celodenný výlet do hlavného mesta Larnaky – Cena cca 40 EUR / dospelá osoba, 23 EUR / dieťa do 12 rokov.
- Celodenný výlet do pohoria Troodos s návštevou kláštora Kykkos – Cena cca 40 EUR / dospelá osoba, 20 EUR / dieťa do 12 rokov.
- Lodný výlet z Agia Napa cez Cavo Greco a záliv Konnos – Cena cca 35 EUR / dospelá osoba, 20 EUR / dieťa do 12 rokov.
- Celodenný výlet Paphos a Kourion s návštevou pláže Afrodita – Cena cca 40 EUR / dospelá osoba, 20 EUR / dieťa do 12 rokov.
- Návšteva Aquaparku v Ayia Napa – Cena: 33 EUR / dospelá osoba, 19 EUR / dieťa do 12 rokov.
- Letecky do Izraela – Cena: cca 350 EUR

Fakultatívne výlety sa konajú v prípade naplnenia minimálneho počtu účastníkov, ktorý je pre každý výlet určený jednotlivo.

REKLAMÁCIE A SPIATOČNÝ LET

V prípade, že objednané služby nie sú poskytnuté v požadovanej kvalite, či rozsahu a nie je možné vyriešiť problém s recepciou ubytovacieho zariadenia, kontaktujte delegáta CK. Kontakt na delegáta je uvedený na informačných tabuliach alebo v informačných šanónoch v priestoroch recepcie ubytovacieho zariadenia, resp. priestoroch vyhradených cestovným kanceláriám. Zároveň je potrebné spísať reklamačný zápis, ktorý je následne podkladom pre reklamačné konanie po návrate z Vášho pobytu. Reklamácie bez zápisu na mieste nie je možné po Vašom návrate objektívne posúdiť.

Najneskôr jeden deň pred Vaším odchodom sledujte informačné tabule alebo šanóny CK, umiestnené v priestoroch hotela, kde budú uvedené menné zoznamy cestujúcich a hodina Vášho transferu z hotela na letisko. Nakoľko môže počas Vášho pobytu dôjsť k posunu termínu spiatočného letového času odporúčame sledovať tieto informácie.

DIPLOMATICKÉ ZASTÚPENIE PRE SR V CYPERSKEJ REPUBLIKE

Embassy of the Slovak Republic
Kalamatas Street No. 4, Strovolos, Nikózia
Nicosia, P.O.BOX 21165, Cyprus
Tel.: +357 22 / 879 681
Fax: +357 22 / 311 715
Mobil: **+421 2 5978 5978, +421 906 075 978 (núdzová linka-MOKC)**
Email: emb.nicosia@mzv.sk, mokc-mzv@mzv.sk
cons.nicosia@mzv.sk (pre konzulárne a vízové otázky)

Ministerstvo zahraničných vecí SR zriadilo MEDZINÁRODNÉ OPERAČNÉ KRÍZOVÉ CENTRUM (tzv. MOKC), ktoré funguje 24/7. V prípade, že v zahraničí nastane mimoriadna situácia, predovšetkým život ohrozujúci stav, úmrtie, nehoda, ale aj strata dokladov, spáchanie trestného činu a pod., kontaktujte VÝHRADNE MOKC, ktoré koordinuje celý postup s príslušným zastupiteľským úradom.

„Prajeme Vám šťastnú cestu a príjemný pobyt“